

probos

○ *Kerngegevens
Bos en Hout
in Nederland*

December 2006

STICHTING PROBOS

Werkt aan een duurzame houtketen

Stichting Probos zet zich in voor duurzaam bosbeheer en een duurzame houtsector.

Deze zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Voor het stimuleren van een goed functionerende houtketen, die zich baseert op duurzaamheidsprincipes, is een goede en onafhankelijke informatievoorziening cruciaal. Daarom verzamelt, bewerkt en interpreteert Probos kwalitatieve en kwantitatieve informatie van het bos tot en met recycling van houtproducten, zowel nationaal als internationaal. Met deze uitgebreide datasets en de goede contacten in binnen- en buitenland kan een gedetailleerd inzicht gegeven worden in de ontwikkelingen van het aanbod, de handel en het gebruik van hout in de diverse schakels van de houtketen.

KERNGEGEVENS BOS EN HOUT IN NEDERLAND

Hout gebruiken we in grote hoeveelheden voor tal van toepassingen. Door productievernieuwing, nieuwe technieken en technologieën komen er steeds weer nieuwe producten bij. Hout levert werkgelegenheid en draagt bij aan de economische ontwikkeling van het landelijk gebied en het bosbedrijf. En ... hout is een belangrijke hernieuwbare grondstof, die CO₂-neutraal is en het milieu in de verwerkings- en verbruiksfase slechts in geringe mate belast. De bron van hout, het bos, beheren we in Nederland, maar ook daarbuiten in toenemende mate op duurzame wijze. Dit zijn belangrijke troeven waarover de bos- en houtsector beschikt.

Deze kerngegevens geven een beknopt overzicht van enkele relevante ontwikkelingen in het Nederlandse bos en de houtverwerkende industrie. Probos beschikt over meer gedetailleerde informatie.

BOS

OPPERVLAKTE

BOOMSOORTEN

GROEI

HOUTOOGST

BOSEIGENDOM

BEDRIJFSRESULTATEN

CERTIFICERING

HOUT

TOTAAL

RONDHOUT

GEZAAGD HOUT

PLATEN

PULP / OUD PAPIER

PAPIER EN KARTON

TROPISCH HOUT

HANDEL

ADRESSEN

OPPERVLAKTE

Bos in Nederland (2002)

landoppervlakte (excl. water)	3,4 miljoen ha
aantal inwoners	16,2 miljoen
bosoppervlakte	360.000 ha - 100%
=10,6 % van landoppervlakte, 0,02 ha per inwoner	
strikt bosreservaat ¹⁾	3.000 ha - 1%
nationale parken ²⁾	24.200 ha - 7%
overig beschermd bos ³⁾	56.400 ha - 16%
jaarlijkse bosuitbreiding (2000-2002)	343 ha - 0,1%

1) IUCN-code I

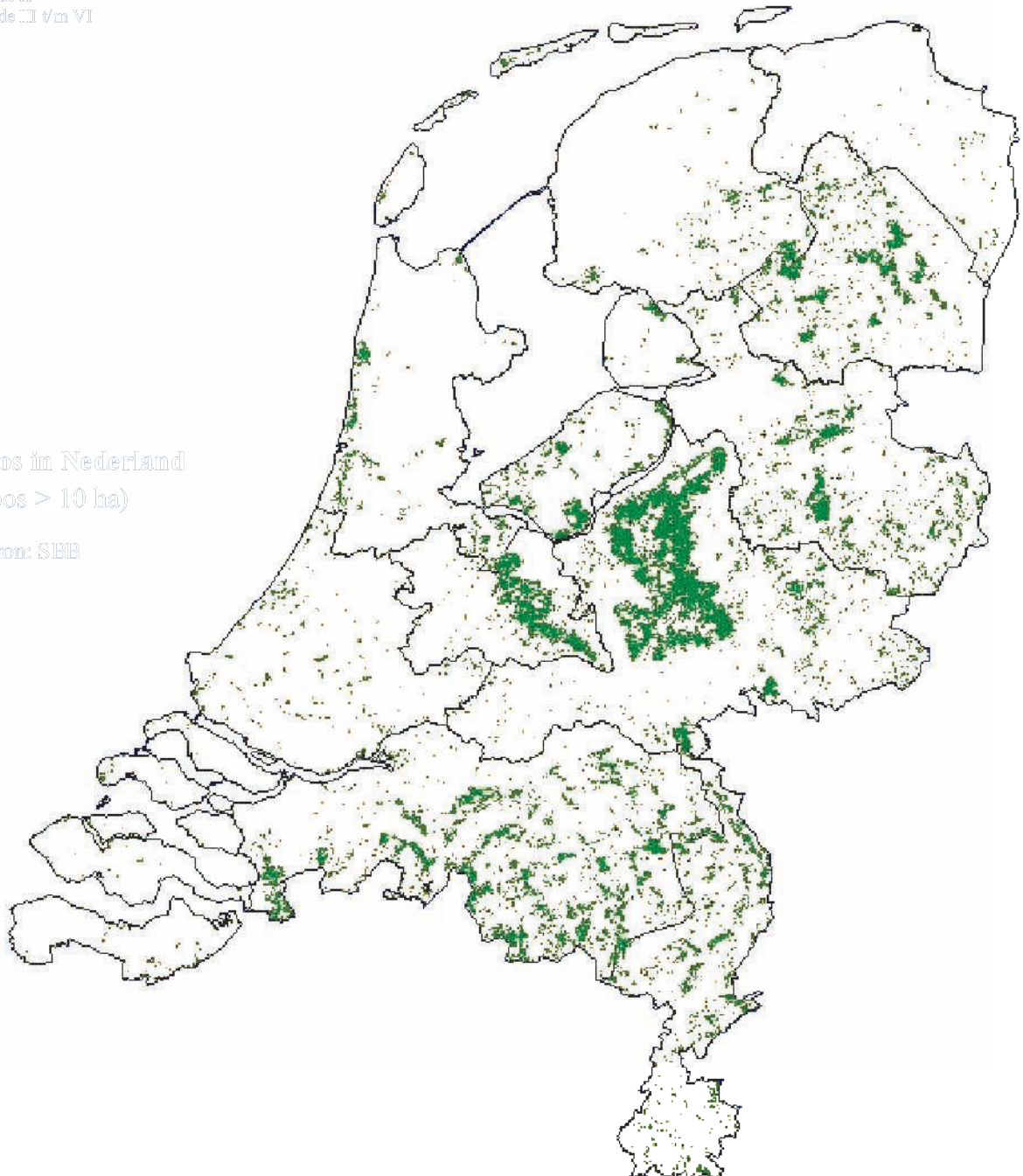
2) IUCN-code II

3) IUCN-code III t/m VI

bron: CBS, MFV, Laser

Bos in Nederland
(bos > 10 ha)

bron: SBB

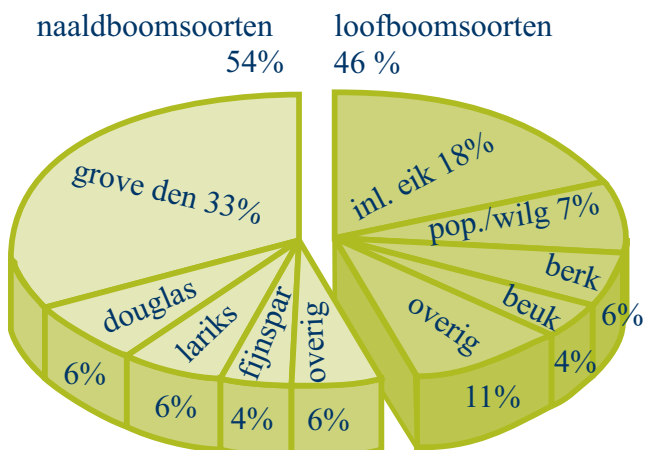
BOOMSOORTEN

Oppervlakteverdeling Nederlands bos naar hoofdboomsoort x 1000 ha (2005)

naaldboomsoorten		loofboomsoorten	
grove den	120	inl. eik	66
lariks	21	populier/wilg	25
douglas	20	berk	22
fijnspar	14	beuk	14
overig	21	overig	38
totaal	196	totaal	165

bron: MFV_{bos}

Boomsoortenverdeling (naar hoofdboomsoort)

Menging in Nederlands bos

x 1000 ha (2005)

Ongemengd loofbos	75	21 %
Gemengd loofbos	54	15 %
Loof gemengd met naald	29	8 %
Ongemengd naaldbos	115	32 %
Gemengd naaldbos	24	7 %
Naald gemengd met loof	48	13 %
Open/jong bos	15	4 %
Totaal	360	100 %

bron: MFV_{bos}

GROEI

Houtvoorraad, bijgroei en velling

in m³ spilhout met schors (2005)

staande houtvoorraad (inclusief staand doodhout)	61.660.000 m ³	= 194 m ³ per ha
lopende bijgroei	2.200.000 m ³ *	= 8 m ³ per ha *
velling	1.200.000 m ³ *	= 55 % van de lopende bijgroei *
dood hout		
staand en liggend	2.770.000 m ³	
liggend	1.300.000 m ³	

bron: MFV_{bos}, *schatting Probos

Houtvoorraad, bijgroei en velling

x miljoen m³ spilhout met schors (2005)

	staande houtvoorraad	lopende bijgroei	velling	velling in % van bijgroei
1995	52,8	2,4	1,6	65
1996	53,6	2,4	1,6	66
1997	54,8	2,4	1,7	69
1998	56,4	2,4	1,6	65
1999	57,4	2,4	1,5	64
2002	57,6**	2,2*	1,2*	55*
2005	61,7**	2,2*	1,2*	55*

bron: Bosdata, *schatting Probos, **MFV_{bos}

HOUTOOGST

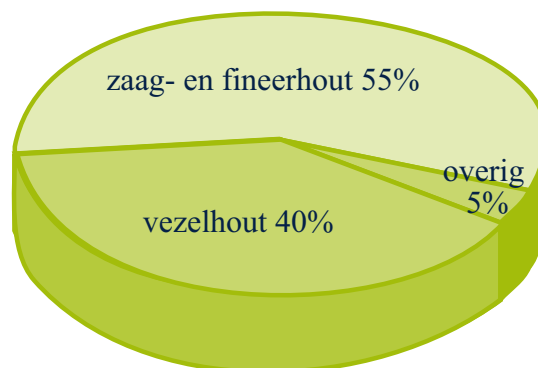
Oogst industrieel rondhout (excl. brandhout)

x 1000 m³ met schors (2005)

zaag-/fineerhout	546
vezelhout	397
overig	52
totaal	995

bron: Probos

Oogst industrieel rondhout

Oogst industrieel rondhout naar soort (excl. brandhout)

x 1000 m³ met schors (2005)

naaldhout	744	loofhout	253
grenen	278	populier	163
douglas	178	amer. eik	23
vuren	143	inl. eik	21
lariks	145	beuk	14
		overig	32

bron: Probos

BOSEIGENDOM

Eigendom Nederlands bos

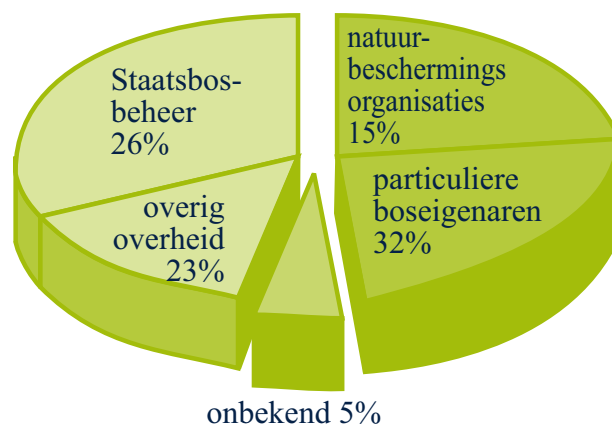
x 1000 ha (2002)

overheid	173
Staatsbosbeheer	92
overig (gemeenten, provincies, e.d.)	81
particulier	168
natuurbeschermingsorganisaties	54
particuliere boscigenaren	114
onbekend	18

bron: MFV_{bos}

Boseigendom

48 % overheid 47% particulier

BEDRIJFSRESULTATEN

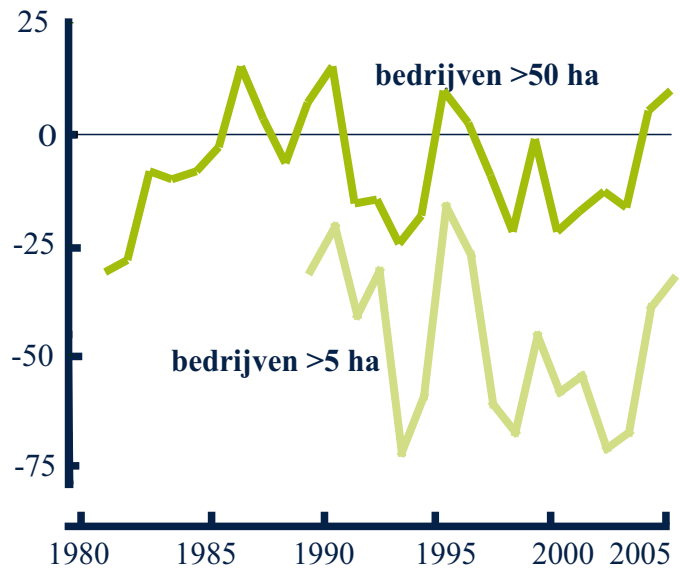
Bedrijfsresultaten particuliere bosbedrijven > 5 ha

in euro's per hectare (2005)

opbrengsten totaal	180
houtopbrengsten	63
subsidies	85
overig	32
kosten totaal	213
bewerkingskosten	130
beheer, leiding, toezicht	62
overig	21
bedrijfsresultaat	-34

bron: LEI (voorlopige cijfers)

Bedrijfsresultaten in euro's per ha

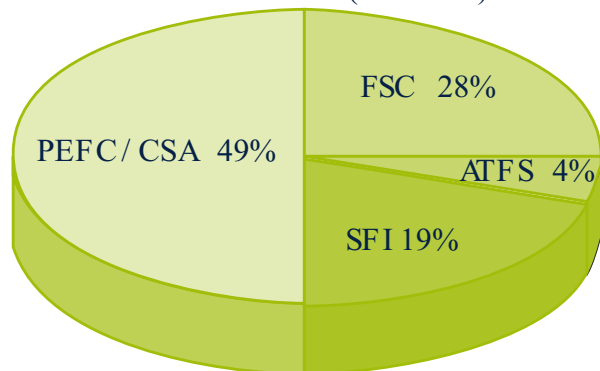
CERTIFICERING

Boscificering (nov 2006)

	gecertificeerde bosoppervlakte x 1000 ha
Wereld	281.867
w.v. tropisch	8.286
Europa	95.856
Nederland	136

bron: websites

Wereldboscificering naar systeem (nov 2006)

Boscificering in Nederland (nov 2006)

Staatsbosbeheer	91.655 ha
Natuurmonumenten	8.734 ha
gemeenten	3.896 ha
particulieren	21.559 ha
overig	10.539 ha
totaal	136.383 ha
= 38% van Nederlands bos	

bron: FSC International

- PEFC - Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes
- CSA - Canada's National Sustainable Forest Management Standard
- FSC - Forest Stewardship Council
- SFI - Sustainable Forestry Initiative
- ATFS - American Tree Farm System (zonder beoordeling derde partij)

TOTAAL

Hout en houtproducten totaal

x miljoen m³ rondhoutequivalenten*
(2005)

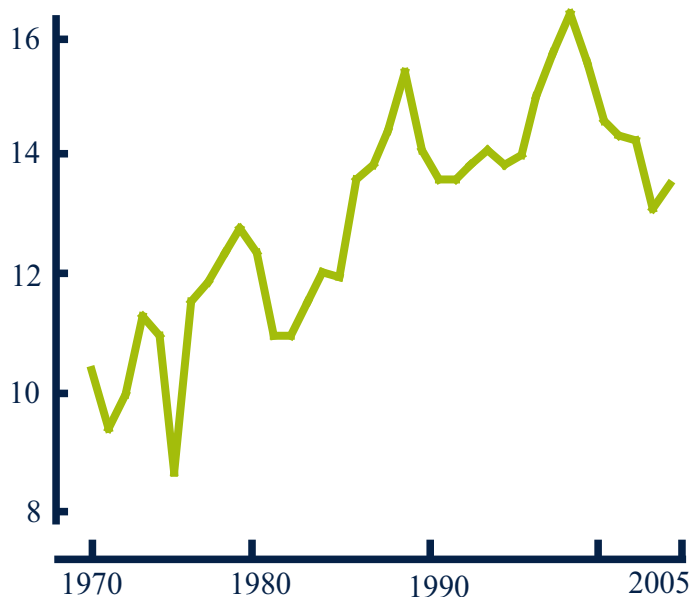
		(waarvan tropisch)
houtproductie**	1,0	-
import	22,2	1,2
export	8,5	0,2
verbruik***	13,6	1,0
houtproductie in % van verbruik = zelfvoorzieningsgraad		7,3%

bron: CBS, **Probos

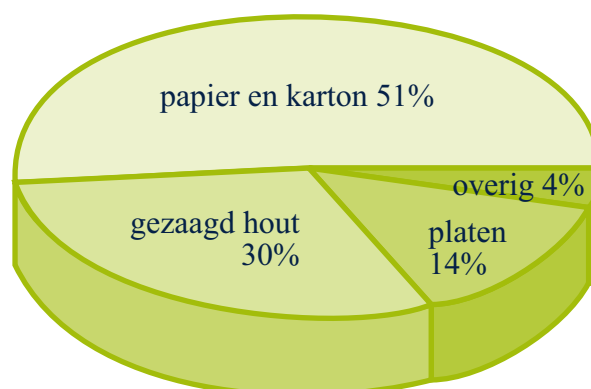
*rondhoutequivalent = de hoeveelheid rondhout die nodig is om een bepaalde hoeveelheid van een product te maken, uitgedrukt in m³ zonder schors

***verbruik is berekend als som van het gecorrigeerde verbruik van de producten

Verbruik hout en houtproducten x miljoen m³

Verbruik naar toepassing

RONDHOUT

Rondhout exclusief brandhout

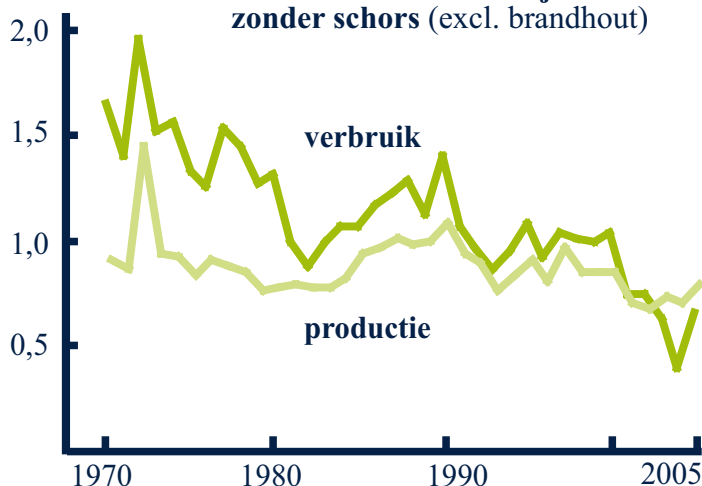
x 1000 m³ zonder schors (2005)

	totaal**	naaldhout	loofhout
productie*	820	607	213
import	343	241	102
export	468	342	120
verbruik	695	506	195

**incl. onbekend

bron: CBS, *Probos

Productie en verbruik rondhout x miljoen m³ zonder schors (excl. brandhout)

GEZAAGD HOUT

Gezaagd hout

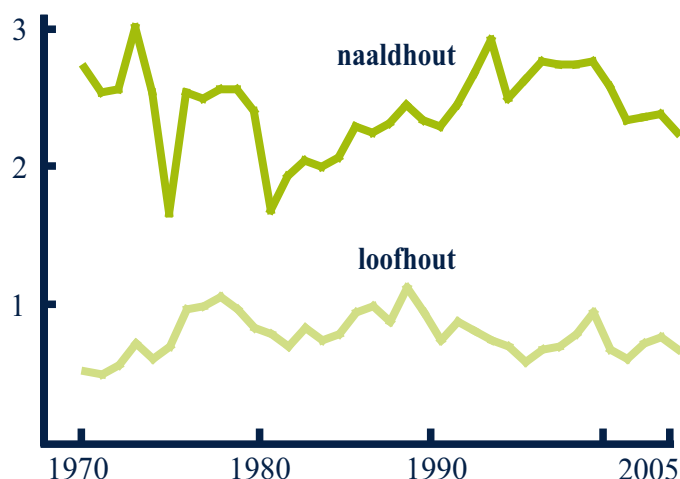
x 1000 m³ (2005)

	totaal*	naaldhout	loofhout
productie**	279	176	103
import	3.277	2.495	773
export	580	379	166
verbruik	2.976	2.292	710

*incl. onbekend

bron: CBS, **Probos

Verbruik gezaagd hout x miljoen m³

PLATEN

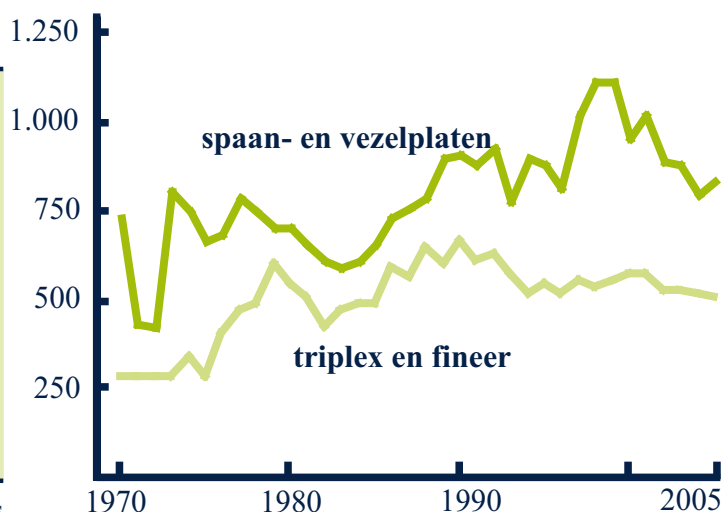
Platen

x 1000 m³ (2005)

	totaal	triplex/ multiplex en fineer	spaan- en vezel- platen
productie*	11	0	11
import	1.642	553	1.089
export	328	46	282
verbruik	1.325	507	818

bron: CBS, *Probos

Verbruik platen x 1000 m³

PULP / OUD PAPIER

Grondstoffen papier

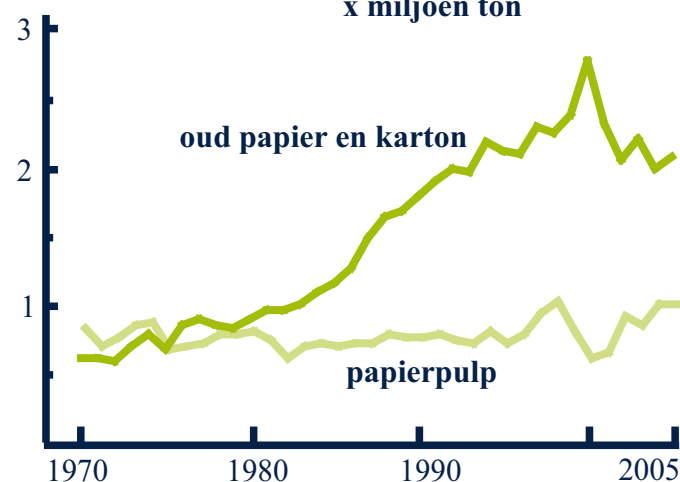
x 1000 ton (2005)

	pulp totaal	chemische pulp	oud papier/ karton
productie*	117	0	2.462**
import	1.419	1.295	2.475
export	499	465	2.863
verbruik	1.037	830	2.074

**inzameling

bron CBS, *VNP

Verbruik papierpulp en oud papier x miljoen ton

PAPIER EN KARTON

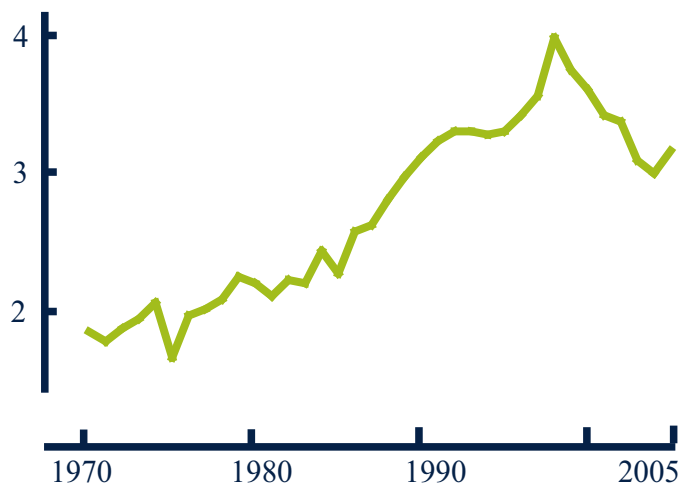
Papier en karton

x 1000 ton (2005)

	totaal	kranten- papier	overig papier en karton
productie*	3.471	421	3.050
import	3.404	397	3.007
export	3.772	346	3.426
verbruik	3.103	472	2.631

bron: CBS, *VNP

Verbruik papier en karton x miljoen ton

TROPISCH HOUT

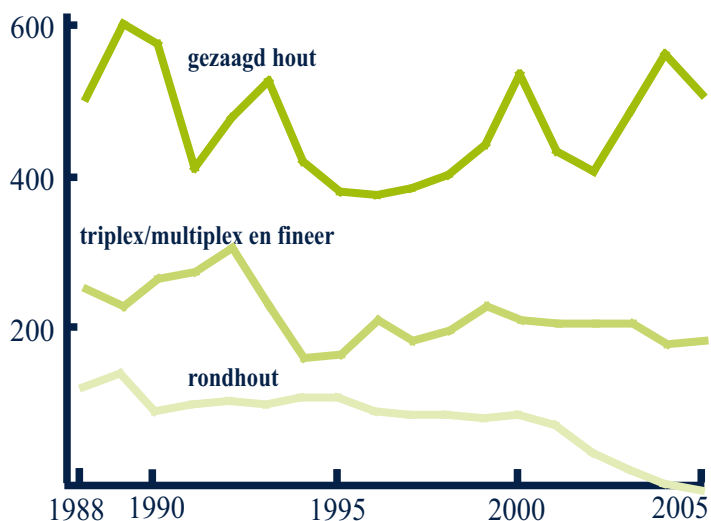
Tropisch hout

x 1000 m³ (2005)

	rond- hout	gezaagd hout	triplex/ multiplex en fineer
productie*	-	19	0
import	15	574	207
export	25	84	21
verbruik	-10	509	186

bron: CBS, *Probos

Verbruik tropisch hout x 1000 m³

HANDEL

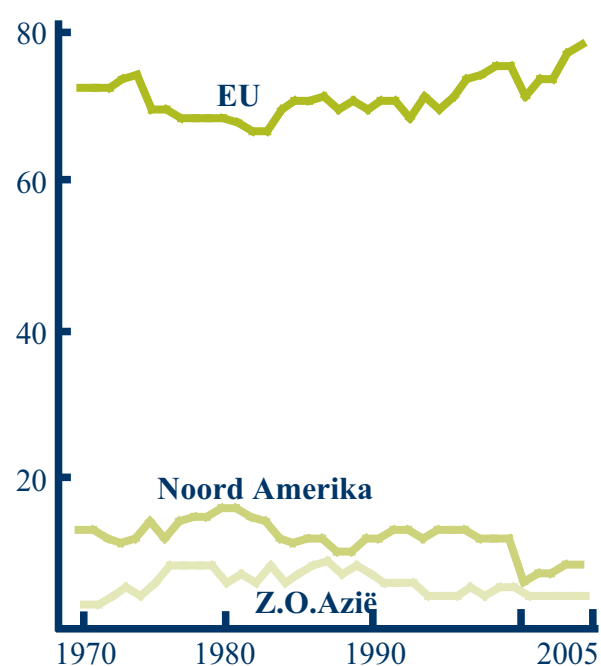
Belangrijkste landen* (2005) van:

	herkomst	%	bestemming	%
Rondhout				
- niet-tropisch	België/L.	53	België/L.	74
	Duitsland	29	Duitsland	21
- tropisch	België/L.	34		
	Kameroen	14		
	Suriname	13		
	Gabon	12		
	Duitsland	10		
Gezaagd hout				
- niet-tropisch	Zweden	26	België/L.	38
	Duitsland	18	Duitsland	23
	Finland	13	U.K.	19
	Rusland	13		
- tropisch	Maleisië	34	Duitsland	24
	Brazilië	25	U.K.	23
	Indonesië	16	België/L.	18
Triplex en fineer				
- niet-tropisch	Finland	44	België/L.	51
	België/L.	10	Duitsland	21
- tropisch	Frankrijk	32	België/L.	52
	België/L.	22		
	China	14		
Spaan - en vezelplaten	België/L.	43	België/L.	31
	Duitsland	24	Duitsland	27
			U.K.	15
Houtpulp	Portugal	23	Duitsland	28
	Zweden	19	Frankrijk	26
	U.S.A.	15	Oostenrijk	14
	Finland	11	België/L.	13
Papier en karton	Duitsland	26	Duitsland	21
	Zweden	22	België/L.	13
	België/L.	12	Frankrijk	12
	Finland	10		

* < 10% niet vermeld

bron: CBS

Import hout en houtproducten in % volume

Waarde handel

x miljoen euro's (2005)

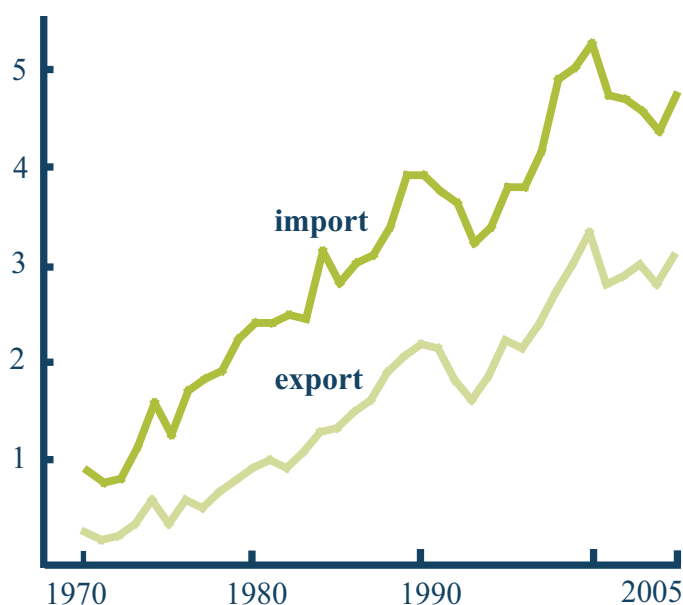
	import	export
rondhout*	27	20
w.v. naaldhout	14	12
loofhout	13	6
w.v. tropisch hout	5	1
gezaagd hout	827	211
w.v. naaldhout	409	79
loofhout	416	127
w.v. tropisch hout	310	63
triplex en finer	271	39
w.v. tropisch hout	121	19
spaan- en vezelplaten	286	69
houtpulp	654	254
w.v. chemische pulp	588	230
papier en karton	2.370	2.160
w.v. krantenpapier	193	170
oud papier en karton	198	266
resthout	67	25
brandhout en houtskool	16	16
totaal	4.715	3.061

*excl. brandhout

bron: CBS

Waarde handel hout en houtproducten

x miljard euro's

Algemeen Vereniging Inlands Hout (AVIH)

Postbus 735, 3700 AS ZEIST
tel: 030-6930040 fax: 030-6925045
e-mail: info@avih.nl
website: www.avih.nl

Alterra

Postbus 47, 6700 AA WAGENINGEN
tel: 0317-474700 fax: 0317-419000
e-mail: info.alterra@wur.nl
website: www.alterra.nl

Bosschap

Postbus 769, 3700 AT ZEIST
tel: 030-6930130 fax: 030-6933621
e-mail: algemeen@bosschap.nl
website: www.bosschap.nl

De Landschappen

Postbus 31, 3730 AA DE BILT
tel: 030-6017205
e-mail: secretariaat@landschappen.nl
website: www.landschappen.nl

Emballage en Pallet Vereniging (EPV)

Postbus 90154, 5000 LG TILBURG
tel: 013-5944303 fax: 013-5944749
e-mail: epv@wispa.nl
website: www.epv.nl

ADRESSEN

Federatie Particulier Grondbezit (FPG)

Postbus 645, 3700 AP ZEIST
tel: 030-6934555 fax: 030-6933794
e-mail: fpg@grondbezit.nl
website: www.grondbezit.nl

FSC Nederland

Postbus 118, 3970 AC DRIEBERGEN
tel: 030-6926398 fax: 030-6922978
e-mail: info@fscnl.org
website: www.fscnl.org

Informatiecentrum Papier en Karton

Postbus 840, 1180 AV AMSTELVEEN
tel: 020-6543043 fax: 020-6543044
e-mail: infocentrum@papierinfo.nl
website: www.papierinfo.nl

Kenniscentrum Papier en Karton

Postbus 5486, 6802 EL ARNHEM
tel: 026-3653515 fax: 026-3653520
e-mail: info@kcpk.nl
website: www.kcpk.nl

Ministerie van Economische Zaken

Postbus 20101, 2500 EC 's GRAVENHAGE
tel: 070-3798911 fax: 070-3474081
e-mail: ezinfo@postbus51.nl
website: www.minez.nl

Ministerie van LNV, Directie Kennis

Postbus 482, 6710 BL EDE
tel: 0318-822500
website: www.minlnv.nl

Ministerie van LNV, Directie Natuur

Postbus 20401, 2500 EK 's GRAVENHAGE
tel: 070-3786868 fax: 070-3797806
website: www.minlnv.nl

Nederlandse Bond van Timmerfabrikanten (NBvT)

Postbus 24, 1400 AA BUSSUM
tel: 035-6947014 fax: 035-6944910
e-mail: info@nbvt.nl
website: www.nbvt.nl

Nederlandse Vereniging van Klompenfabrikanten

Celsiusstraat 20, 5223 CB 's HERTOGENBOSCH
tel: 073-6215833 fax: 073-6215833

Platform Hout in Nederland (PHN)

Postbus 564, 6700 AN WAGENINGEN
tel: 0317-412193 fax: 0317-412193

Staatsbosbeheer (SBB)

Postbus 1300, 3970 BH DRIEBERGEN
tel: 030-6926111 fax: 030-6922978
e-mail: info@staatsbosbeheer.nl
website: www.staatsbosbeheer.nl

Stichting Bosdata

Postbus 335, 6700 AJ WAGENINGEN
tel: 0317-466555 fax: 0317-410247
e-mail: mail@bosdata.nl
website: www.bosdata.nl

Stichting Nationaal Groenfonds

Postbus 15, 3870 DA HOEVELAKEN
tel: 033-2539255 fax: 033-2539595
e-mail: info@groenfonds.nl
website: www.groenfonds.nl

Unie van Bosgroepen

Postbus 8187, 6710 AD EDE
tel: 0318-672628 fax: 0318-672629
e-mail: unie@bosgroepen.nl
website: www.bosgroepen.nl

Ver. van Nederl. Houtondernemingen (VVNH)

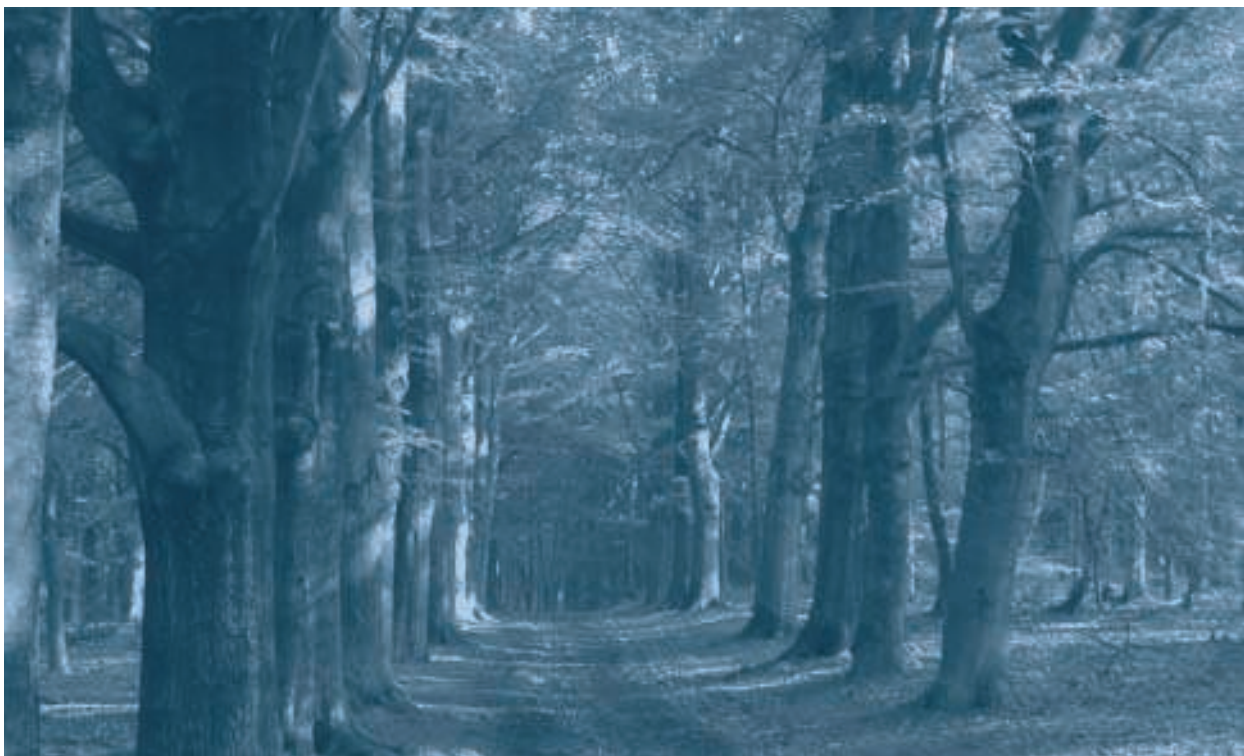
Postbus 1380, 1300 BJ ALMERE
tel: 036-5321020 fax: 036-5321029
e-mail: info@vvnh.nl
website: www.vvnh.nl

Ver. van Nederl. Papier- en Kartonfabrieken (VNP)

Postbus 731, 2130 AS HOOFDORP
tel: 020-6543055 fax: 020-6543064
e-mail: info@vnp-online.nl
website: www.vnp-online.nl

Wageningen Universiteit

Leerstoel Bos- en Natuurbeleid
Postbus 347, 6700 AA WAGENINGEN
tel: 0317-478004 fax: 0317-478005
e-mail: barbara.kolijn@wur.nl
website: www.dow.wur.nl/fnp

Voor meer informatie:

Stichting Probos

Postbus 253

6700 AG Wageningen

tel: 0317-466555

fax: 0317-410247

website: www.probos.net

email: mail@probos.net

Stichting Probos

Nieuwe Kanaal 9a Postbus 253 6700 AG Wageningen

tel. +31(0)317-466555 fax +31(0)317-410247

mail@probos.net www.probos.net

Deze publicatie is mogelijk gemaakt door bijdragen van de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Papier- en Kartonfabrieken (VNP), de Nederlandse Emballage- en Palletindustrie Vereniging (EPV) en de Vereniging van Nederlandse Houtondernemers (VVNH)